2025/1913

2025.9.19.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2025/1913 RENDELETE

(2025. szeptember 18.)

az Európai Szociális Alap *Plusz* (ESZA+) létrehozásáról szóló (EU) 2021/1057 rendeletnek a stratégiai kihívások kezelését célzó egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 164., 175., 177. és 322. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([1]),

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ([2]),

rendes jogalkotási eljárás keretében ([3]),

mivel:

(1) Tekintettel az Unió egyes stratégiai politikai prioritásait átformáló jelentős közelmúltbeli geopolitikai és gazdasági eseményekre, strukturálisabb lehetőségeket szükséges biztosítani a tagállamok számára, hogy kezeljék ezeket a sürgető geopolitikai stratégiai kihívásokat, és forrásaikat az újonnan felmerülő prioritásokra összpontosítsák.

(2) Az (EU) 2021/1057 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([4]) létrehozott Európai Szociális Alap Plusz (a továbbiakban: az ESZA+) fő célkitűzései, hogy támogassa a tagállamokat és a régiókat a társadalmi befogadás és társadalmi kohézió elérésében, aktiválja a munkaerőpiacot, és megvalósítsa a szociális jogok európai pillérének elveit és kiemelt céljait. Az ESZA+ forrásainak átprogramozása nem veszélyeztetheti annak társadalmi megközelítését, hanem inkább erősítenie kell az egyenlőtlenségek leküzdésére irányuló képességét.

(3) Az Európai Számvevőszék az e rendelet alapját képező jogalkotási javaslatra vonatkozó, 2025. május 6-i véleményében hangsúlyozta, hogy a kohéziós politikát gyakran használják szükséghelyzeti reagálási eszközként, ami azzal a veszéllyel jár, hogy aláássa elsődleges hosszabb távú törekvéseit és célkitűzéseit. Ezért alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy a szükséghelyzetekben hozott intézkedések ne akadályozzák a kohéziós politika célkitűzéseit.

(4) Az Unió és tagállamai továbbra is bizonyítják, hogy képesek gyorsan reagálni a geopolitikai eseményekre, és készek elegendő pénzügyi forrást felhasználni az Unió védelmi iparának a megerősítésére. Ugyanakkor rendkívül fontos, hogy az ESZA+ révén továbbra is beruházzunk az Unió szociális célkitűzéseibe, mivel a társadalmi kohézió az Unió demokratikus és társadalmi rezilienciájának sarokköve, amely elengedhetetlen az agresszióval való fenyegetésekkel szembeni fellépéshez.

([1]) HL C, C/2025/3197, 2025.7.2., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3197/oj.
([2]) HL C, C/2025/3474, 2025.7.16., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3474/oj.
([3]) Az Európai Parlament 2025. szeptember 10-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2025. szeptember 18-i határozata.
([4]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1057 rendelete (2021. június 24.) az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) létrehozásáról és az 1296/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 231., 2021.6.30., 21. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj).

(5) Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság 2025. március 19-i, „Az európai védelemről – Készenlét 2030” című, közösen kiadott fehér könyve megnyitja az utat egy valódi európai védelmi unió előtt, többek között azáltal, hogy jelentős beruházásokat javasol a tagállamoknak a védelem és a kiberbiztonság területén – ideértve a kettős felhasználású technológiákat és a polgári felkészültséget –, amelyeket a szociális kiadásokkal, a munkahelyteremtéssel, valamint továbbképzési és átképzési lehetőségek megteremtésével együtt kell elvégezni. E tekintetben a „A készségek uniója” című, 2025. március 5-i bizottsági közlemény (a továbbiakban: a készségek unióról szóló közlemény) intézkedéseket határoz meg az Unión belüli készséghiányok és szakemberhiányok kezelésére, többek között a szóban forgó közleményben említett megerősített és észszerűsített készségfejlesztési paktum, valamint annak széleskörű partnerségei, különösen az űr- és védelmi ipari nagyszabású partnerség révén. Ezzel összefüggésben a védelmi ipart érintő készségfejlesztés megkönnyítése céljából helyénvaló ösztönzőket beépíteni az ESZA+-ba. Annak érdekében, hogy a tagállamoknak nagyobb rugalmasság álljon rendelkezésére a forrásaik védelmi ipari készségfejlesztésre történő átcsoportosításához, az ilyen fejlesztésre elkülönített összegekre nem kell alkalmazni a tematikus koncentrációra vonatkozó követelményeket, ezeket az összegeket azonban figyelembe kell venni az ilyen követelményekhez való hozzájárulás tekintetében.

(6) Az ESZA+ forrásai felhasználhatók a munkavállalók, vállalkozások és vállalkozók megváltozott körülményekhez való alkalmazkodásának támogatására. A „Tisztaipar-megállapodás: a versenyképességet és a dekarbonizációt szolgáló közös ütemterv” című, 2025. február 26-i bizottsági közleményben szereplő dekarbonizációs intézkedésekkel összhangban, valamint a termelési folyamatok és a termékek dekarbonizációjához kapcsolódó ipari alkalmazkodás további megkönnyítése érdekében az ESZA+ programnak a dekarbonizációs folyamat egésze során meg kell könnyítenie a készségfejlesztést, a munkahelyek megtartását és a minőségi munkahelyek kialakítását azáltal, hogy rugalmassági mechanizmusokat biztosít az említett folyamat végrehajtásához. Ezt a készségek unióról szóló közleményben meghatározott, az emberek rendszeres továbbképzését és átképzését célzó, egész életen át tartó lehetőségek biztosítására irányuló célkitűzéssel összhangban kell végrehajtani, többek között egy készséggarancia révén. Különös figyelmet kell fordítani a kevésbé fejlett régiók és a vidéki területek sajátos szükségleteire és körülményeire, amelyeknek részesülniük kell a zöld átállás előnyeiből, és biztosítani kell integrációjukat az Unió tágabb értelemben vett gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődésébe.

(7) Tekintettel az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([5]) 15. cikke (1) bekezdésének második albekezdése és III. melléklete értelmében vett – az említett uniós alapokból nyújtott teljes uniós támogatás eredményes és hatékony felhasználásáért – valamennyi egyedi célkitűzésre alkalmazandó horizontális feljogosító feltételek, és a teljesítésük értékeléséhez szükséges kritériumok fontosságára, valamint arra, hogy biztosítani kell az említett uniós alapok gyakorlati hatását, a szóban forgó rendelet 86. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében említett rugalmassági összeget meghaladó olyan összegek, amelyek olyan egyedi célkitűzéseknek felelnek meg, amelyeket a Bizottság a horizontális feljogosító feltételek alkalmazása alapján negatívan értékel, nem képezhetik programmódosítás vagy átcsoportosítás tárgyát az e rendeletben meghatározott új prioritások és rugalmassági mechanizmusok alapján. Egy ilyen arányos intézkedés szükséges ösztönzőt hoz létre annak biztosításához, hogy a tagállami jog és gyakorlat továbbra is megfeleljen a horizontális feljogosító feltételeknek, és hogy az uniós alapok által fedezett kiadások megfeleljenek az Unió célkitűzéseinek. Mivel az (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([6]) horizontálisan alkalmazandó, ugyanez a követelmény alkalmazandó az említett rendelet alapján elfogadott intézkedésekkel felfüggesztett kötelezettségvállalásoknak megfelelő összegekre is. Az (EU) 2021/1060 rendelet 86. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében említett rugalmassági összegen belüli és a horizontális feljogosító feltételek alkalmazása alapján a Bizottság által negatívan értékelt egyedi célkitűzéseknek megfelelő összegek képezhetik új prioritásokon alapuló programmódosítás vagy átcsoportosítás tárgyát, feltéve, hogy ezek az új prioritások megfelelnek a horizontális feljogosító feltételek által követett célkitűzéseknek.

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2020/2092 rendelete (2020. december 16.) az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről (HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

(8) Az ESZA+ olyan beruházások támogatásáról is rendelkezik, amelyek az (EU) 2024/795 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([7]) létrehozott Stratégiai Technológiák Európáért platform (STEP) célkitűzéseihez járulnak hozzá. A STEP célja az Unió technológiai vezető szerepének megerősítése és a készségfejlesztés az Unióban. Annak érdekében, hogy e kritikus területeken az ESZA+-ból támogatott beruházások további ösztönzést kapjanak, ki kell terjeszteni a tagállamok azon lehetőségét, hogy a kapcsolódó programmódosítások esetében magasabb előfinanszírozásban részesüljenek. A Bizottságnak 2025. március 31-ig benyújtott programmódosítás iránti kérelemben foglalt, a STEP-célkitűzésekhez hozzájáruló beruházásokat támogató prioritásokat az említett kérelem benyújtásának időpontjában alkalmazandó kivételes egyszeri előfinanszírozásban kell részesíteni.

(9) Annak érdekében, hogy a tagállamok érdemi és igazságos átprogramozást végezhessenek anélkül, hogy eltérnének az ESZA+ fő célkitűzéseitől, és hogy a forrásokat az e rendeletben említett uniós stratégiai prioritásokra összpontosíthassák anélkül, hogy ez további késedelmeket okozna a programok végrehajtásban, helyénvaló további rugalmassági mechanizmusokról rendelkezni. A félidős felülvizsgálat lehetőséget nyújt a felmerülő stratégiai kihívások és az új prioritások szociális aspektusainak a kezelésére, más uniós jogi aktusok vagy a következő többéves pénzügyi keret sérelme nélkül. A tagállamoknak több időt kell kapniuk a félidős felülvizsgálat eredményének értékelésére és a kapcsolódó programmódosítások iránti kérelmek benyújtására.

(10) Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja az Oroszországgal, Belarusszal vagy Ukrajnával határos NUTS 2 régiókra aránytalanul súlyos hatással van, amelynek az eredménye munkahelyek megszűnése, gazdasági tevékenységek visszaesése és társadalmi kirekesztés. A kohéziós politikai programok végrehajtásának felgyorsítása és a nemzeti költségvetésekre nehezedő nyomás enyhítése, valamint a kulcsfontosságú beruházások végrehajtásához szükséges likviditás biztosítása érdekében az ESZA+-ból kiegészítő egyszeri előfinanszírozást kell fizetni programok számára. Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújának káros hatása miatt az előfinanszírozás százalékos arányát tovább kell növelni bizonyos, az Oroszországgal, Belarusszal vagy Ukrajnával határos egy vagy több NUTS 2 szintű régióra kiterjedő programok esetében. A félidős felülvizsgálat keretében a fő prioritásokhoz való átprogramozás ösztönzése érdekében a kiegészítő egyszeri előfinanszírozás csak akkor állhat rendelkezésre, ha a pénzügyi források döntő fontosságú prioritásokhoz való átcsoportosítása elér bizonyos küszöbértéket.

(11) Ezenkívül a beruházások súlypontjának áthelyezéséhez szükséges időre figyelemmel és a rendelkezésre álló források lehető legjobb felhasználásának lehetővé tétele érdekében a kiadások elszámolhatóságára vonatkozó határidőket és a kötelezettségvállalások visszavonására vonatkozó szabályokat, valamint a teljesítménymérési kerettel, a pénzügyi irányítási, jelentéstételi és értékelési követelményekkel kapcsolatos egyéb határidőket ki kell igazítani azoknál a programoknál, amelyeknél a forrásokat stratégiai prioritásokhoz csoportosítják át.

(12) Lehetővé kell tenni magasabb társfinanszírozási arány alkalmazását azon programok prioritásainál, amelyek egy vagy több, Oroszországgal, Belarusszal vagy Ukrajnával határos NUTS 2 szintű régióra terjednek ki, tekintettel az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja által a NUTS 2 szintű régiókra gyakorolt káros hatásra.

(13) A készségfejlesztés, valamint a fiatal tehetségek és vállalkozók képzése elengedhetetlen a munkahelyteremtéshez, és a készségfejlesztés és -elsajátítás területén dolgozó intézményeknek – különösen a szakoktatási és szakképzési intézményeknek – szorosan együtt kell működniük a munkaerőpiaci igényekhez való igazodás érdekében. Ezzel összefüggésben a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy forrásokat különítsenek el arra is, hogy ösztönzőkkel és célzott képzésekkel fiatal tehetségeket és vállalkozókat vonzzanak, különösen a vidéki és a kevésbé fejlett régiókba.

(14) A programok módosításakor a tagállamoknak a célzott prioritások tekintetében a szociális partnerek szoros és érdemi részvételével kötelezettségeket kell előírniuk a kedvezményezettek számára az alkalmazandó uniós és nemzeti joggal, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyezményeivel és a kollektív szerződésekkel összhangban a munka- és foglalkoztatási feltételek tiszteletben tartására vonatkozóan.

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/795 rendelete (2024. február 29.) a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozásáról és a 2003/87/EK irányelv, valamint az (EU) 2021/1058, az (EU) 2021/1056, az (EU) 2021/1057, az 1303/2013/EU, a 223/2014/EU, az (EU) 2021/1060, az (EU) 2021/523, az (EU) 2021/695, az (EU) 2021/697 és az (EU) 2021/241 rendelet módosításáról (HL L, 2024/795, 2024.2.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

(15) Annak érdekében, hogy támogassa a tagállamokat gyors és helyes átprogramozásukban, a Bizottságnak időszerű és egyértelmű technikai felvilágosítást és támogatást kell nyújtania az irányító hatóságok számára technikai, jogi és eljárási kérdések – különösen az e rendelet által bevezetett intézkedéseket érintő kérdések – megválaszolása révén, többek között egy strukturált rendszeren keresztül.

(16) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen a stratégiai kihívások szociális aspektusainak kezelését, a beruházások hangsúlyának a kritikus új prioritásokra való áthelyezését, valamint a szakpolitika végrehajtásának egyszerűsítését és felgyorsítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatásai miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(17) Az (EU) 2021/1057 rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(18) Mivel a sürgető geopolitikai stratégiai kihívásokkal összefüggésben mielőbb lehetővé kell tenni a nélkülözhetetlen beruházásokat a védelmi iparon belüli készségekbe és a dekarbonizációhoz kapcsolódó változásokhoz való alkalmazkodásba, e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2021/1057 rendelet módosításai

Az (EU) 2021/1057 rendelet a következőképpen módosul:

1. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„*5a. cikk*

Az ESZA+ megosztott irányítású ágának félidős felülvizsgálatához és kapcsolódó rugalmassági mechanizmusaihoz kapcsolódó külön rendelkezések

(1) A Bizottság 2026-ban kiegészítő egyszeri előfinanszírozásként a teljes támogatás 1,5 %-át fizeti ki az ESZA+-ból, a programmódosítást jóváhagyó határozat alapján. 2026-ban az említett kiegészítő egyszeri előfinanszírozás százalékos arányát 9,5 %-ra kell növelni az Oroszországgal, Belarusszal vagy Ukrajnával határos egy vagy több NUTS 2 szintű régióra kiterjedő programok esetében, feltéve, hogy a program nem terjed ki az érintett tagállam teljes területére. Amennyiben azonban valamely tagállamban az Oroszországgal, Belarusszal vagy Ukrajnával határos NUTS 2 szintű régiókra csak az érintett tagállam teljes területére kiterjedő programok vonatkoznak, a megnövelt előfinanszírozási arány az ilyen programokra is alkalmazandó.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett kiegészítő egyszeri előfinanszírozás csak akkor alkalmazandó, ha a programhoz rendelt pénzügyi források legalább 10 %-ának a 12a., 12c. vagy 12d. cikk alapján meghatározott egy vagy több célzott prioritáshoz történő átcsoportosítását a félidős felülvizsgálattal összefüggésben jóváhagyták, feltéve, hogy a programmódosítás iránti kérelmet 2025. december 31-ig benyújtják a Bizottságnak (a továbbiakban: a 10 %-os küszöbérték).

A 10 %-os küszöbértékbe az ugyanazon programon belüli következő átcsoportosítások is beleszámítanak:

a) az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) vagy a Kohéziós Alapból az (EU) 2021/1058 rendelet 3. cikke (1) bekezdése a) pontjának vi. és vii. alpontjában, b) pontjának v., ix., xi. és xii. alpontjában, c) pontjának iii. alpontjában, d) pontjának vii. alpontjában, valamint e) pontjának iii. és iv. alpontjában említett egyedi célkitűzésekre vonatkozóan megállapított egy vagy több célzott prioritáshoz történő átcsoportosítások a félidős felülvizsgálattal összefüggésben;

b) az Igazságos Átmenet Alapból (IÁA) az (EU) 2024/795 európai parlamenti és tanácsi rendelettel (*) létrehozott Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) célkitűzéseihez hozzájáruló beruházások támogatása céljából vagy a megfizethető lakhatáshoz való hozzáférésnek az (EU) 2021/1056 rendelet szerinti előmozdítása érdekében megállapított célzott prioritásokhoz történő átcsoportosítások a félidős felülvizsgálattal összefüggésben;

c) az ERFA-ból vagy a Kohéziós Alapból az (EU) 2021/1058 rendelet 3. cikke (1) bekezdése első albekezdése a) pontjának vi. alpontjában és b) pontjának ix. alpontjában említett egyedi célkitűzésekre vonatkozó olyan célzott prioritásokhoz vagy az ESZA+-ból az e rendelet 12a. cikke alapján megállapított olyan célzott prioritásokhoz vagy az IÁA-ból a STEP-célkitűzésekhez hozzájáruló beruházások támogatása céljából megállapított olyan célzott prioritásokhoz történő átcsoportosítások, amelyek a félidős felülvizsgálatot megelőző programmódosításokban kerültek jóváhagyásra;

d) az ERFA-ból vagy a Kohéziós Alapból az (EU) 2021/1058 rendelet 3. cikke (1) bekezdése első albekezdése b) pontjának v. alpontjában említett egyedi célkitűzésre vonatkozóan megállapított, 2025. január 1-je utáni programmódosításokban jóváhagyott prioritásokhoz történő átcsoportosítások.

(3) A 10 %-os küszöbértéknek megfelelő összeg kiszámítása céljából nem lehet figyelembe venni a következő forrásokat:

a) az (EU) 2021/1056 rendelet 4. cikkében említett Európai Uniós Helyreállítási Eszközből származó források;

b) a legkülső régióknak nyújtott kiegészítő támogatás az (EU) 2021/1060 rendelet 110. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említettek szerint;

c) a természeti katasztrófákra való reagálás támogatása céljából az e rendelet 12b. cikke alapján vagy az (EU) 2021/1058 rendelet 3. cikke (1) bekezdése b) pontjának x. alpontjában említett egyedi célkitűzés keretében megállapított egy vagy több célzott prioritáshoz átcsoportosított források.

(4) Az (EU) 2021/1060 rendelet 105. cikke alapján visszavonandó összegek kiszámítása céljából a tagállamnak járó kiegészítő egyszeri előfinanszírozást, amely az e cikk (2) bekezdésében említett célzott prioritásokhoz való átcsoportosítás alapján végrehajtott programmódosításokból ered, 2025-ben teljesített kifizetéseknek kell tekinteni, feltéve, hogy a programmódosítás iránti kérelmet 2025. december 31-ig benyújtják a Bizottságnak.

(5) Az (EU) 2021/1060 rendelet 63. cikkének (2) bekezdésétől és 105. cikkének (2) bekezdésétől eltérve a kiadások elszámolhatóságának és a kötelezettségvállalások visszavonásának végső határideje 2030. december 31., amennyiben a program pénzügyi forrásai legalább 10 %-ának az e cikk (2) bekezdésében említett egy vagy több célzott prioritáshoz történő átcsoportosítására irányuló programmódosításokat jóváhagyták.

(6) Amennyiben valamely tagállam csak egy, a teljes területére kiterjedő programmal rendelkezik, és e programot az ERFA-ból, a Kohéziós Alapból, az ESZA+-ból és az IÁA-ból finanszírozzák, a (3) bekezdésben említett eltérés akkor alkalmazandó, ha a program pénzügyi forrásainak legalább 7 %-át átcsoportosítják a (2) bekezdésben említett egy vagy több célzott prioritáshoz.

(7) Az e cikk (5) és (6) bekezdésében említett programok tekintetében, amennyiben az (EU) 2021/1060 rendelet meghatározza a teljesítménymérési keret, a pénzgazdálkodási, a jelentéstételi és értékelési követelmények alkalmazásának céljából megállapítja a végső határidőt, ezt a határidőt úgy kell tekinteni, hogy az a következő évben ugyanarra a napra vonatkozik. Emellett az (EU) 2021/1060 rendelet 2. cikkének 29. pontjától eltérve az ilyen programok esetében az utolsó számviteli évet úgy kell értelmezni, hogy az a 2030. július 1-jétől 2031. június 30-ig tartó időszak.

(8) Az (EU) 2021/1060 rendelet 112. cikkének (3) bekezdésétől eltérve a maximális társfinanszírozási arányt az egy vagy több, Oroszországgal, Belarusszal vagy Ukrajnával határos NUTS 2 szintű régióra kiterjedő programok prioritásai esetében az alkalmazandó társfinanszírozási arányhoz képest 10 százalékponttal meg kell emelni, de nem haladhatja meg a 100 %-ot. A magasabb társfinanszírozási arány nem alkalmazandó azokra a programokra, amelyek az érintett tagállam teljes területére kiterjednek, kivéve, ha a NUTS 2 szintű régiókra kizárólag az érintett tagállam teljes területére kiterjedő programok vonatkoznak.

Az e bekezdés első albekezdésében előírt eltérés csak akkor alkalmazandó, ha a program pénzügyi forrásai legalább 10 %-ának az e cikk (2) bekezdésében említett egy vagy több célzott prioritáshoz történő átcsoportosítását jóváhagyták, feltéve, hogy a programmódosítás iránti kérelmet 2025. december 31-ig benyújtják a Bizottságnak.

(9) Az (EU) 2021/1060 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése alapján a félidős felülvizsgálat eredményéről minden egyes program tekintetében benyújtandó értékelésen túlmenően a tagállamok 2025. december 31-ig egy kiegészítő értékelést és ahhoz kapcsolódó programmódosítási kérelmeket is benyújthatnak a Bizottsághoz, figyelembe véve az e rendelet 12a., 12c. vagy 12d. cikke által meghatározott célzott prioritások lehetőségét. Az (EU) 2021/1060 rendelet 24. cikkében megállapított határidők alkalmazandók.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/795 rendelete (2024. február 29.) a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozásáról és a 2003/87/EK irányelv, valamint az (EU) 2021/1058, az (EU) 2021/1056, az (EU) 2021/1057, az 1303/2013/EU, a 223/2014/EU, az (EU) 2021/1060, az (EU) 2021/523, az (EU) 2021/695, az (EU) 2021/697 és az (EU) 2021/241 rendelet módosításáról (HL L, 2024/795, 2024.2.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).”

2. A 12a. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok felhasználhatják az ESZA+-t az (EU) 2024/795 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett STEP-célkitűzések támogatására az e rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében meghatározott vonatkozó egyedi célkitűzések keretében, többek között a »nettó zéró« technológiákhoz kapcsolódó készségek fejlesztésének támogatása révén, többek között az európai készségakadémiák által létrehozott tanulási programokon alapuló készségek fejlesztésének, valamint a fiatalok »nettó zéró« technológiákkal kapcsolatos képzésének és a munkavállalók »nettó zéró« technológiákkal kapcsolatos képzésének, továbbképzésének és átképzésének támogatása révén.”;

b) a (2) bekezdés első albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„A program számára az (EU) 2021/1060 rendelet 90. cikkének (1) és (2) bekezdésében előírt előfinanszírozáson felül, amennyiben a Bizottság jóváhagyja egy program olyan módosítását, amely magában foglalja az ESZA+ által támogatott, az (EU) 2024/795 rendelet 2. cikkében említett STEP-célkitűzésekhez hozzájáruló műveletek egy vagy több célzott prioritását, a Bizottság az említett prioritások allokációja alapján 20 %-os kivételes előfinanszírozást fizet, feltéve, hogy a programmódosítás iránti kérelmet a Bizottsághoz 2025. december 31-ig benyújtják. Amennyiben a Bizottsághoz 2025. március 31-ig benyújtott programmódosítás iránti kérelem tartalmaz ilyen célzott prioritásokat, a Bizottság a programmódosítást jóváhagyó határozat alapján az említett prioritásokra elkülönített összeg 30 %-ának megfelelő kivételes egyszeri előfinanszírozást fizet. E kivételes előfinanszírozást a programmódosítást jóváhagyó bizottsági határozat elfogadásától számított 60 napon belül kell kifizetni.”

3. A szöveg a következő cikkekkel egészül ki:

„*12c. cikk*

A polgári felkészültséggel, a védelmi iparral – többek között a kettős felhasználású technológiákkal–, valamint a kiberbiztonsággal kapcsolatos készségfejlesztés támogatása

(1) A tagállamok felhasználhatják az ESZA+-t a polgári felkészültséggel, a védelmi iparral – többek között a kettős felhasználású technológiákkal–, valamint a kiberbiztonsággal kapcsolatos készségfejlesztés támogatására célzott prioritások keretében, előnyben részesítve a kettős felhasználású technológiákkal és a polgári felkészültséggel kapcsolatos készségeket. A műveleteknek az (EU) 2021/1060 rendelet 73. cikke alapján történő kiválasztásakor a tagállamok elsőbbséget biztosítanak a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak, az állami foglalkoztatási szolgálatoknak és a szociális gazdaságnak. A célzott prioritások az e rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a)–g) pontjában foglalt egyedi célkitűzések bármelyikének támogatására irányulhatnak.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett célzott prioritásokhoz rendelt forrásokat nem kell figyelembe venni a 7. cikkben megállapított, tematikus koncentrációra vonatkozó követelményeknek való megfelelés kiszámításakor.

(3) A program számára az (EU) 2021/1060 rendelet 90. cikkének (1) és (2) bekezdésében előírt éves előfinanszírozáson felül a Bizottság a programmódosítást jóváhagyó határozat alapján az e cikk (1) bekezdésében említett célzott prioritások allokációjának 20 %-át kivételes egyszeri előfinanszírozásként fizeti ki, feltéve, hogy a programmódosítás iránti kérelmet 2025. december 31-ig benyújtják a Bizottságnak.

E kivételes egyszeri előfinanszírozást a programmódosítást jóváhagyó bizottsági határozatnak az (EU) 2021/1060 rendelet 24. cikkének (4) bekezdése szerinti elfogadásától számított 60 napon belül kell kifizetni.

(4) A kivételes egyszeri előfinanszírozásként kifizetett összeget az (EU) 2021/1060 rendelet 90. cikkének (5) bekezdése alapján legkésőbb az utolsó számviteli évvel ki kell vezetni a Bizottság számláiról.

Az említett kivételes egyszeri előfinanszírozáson keletkező kamatot az (EU) 2021/1060 rendelet 90. cikkének (6) bekezdése alapján az ESZA+-hoz hasonlóan kell felhasználni az érintett programra, és annak az utolsó számviteli év elszámolásában kell szerepelnie.

Az (EU) 2021/1060 rendelet 97. cikkének (1) bekezdése alapján az említett kivételes egyszeri előfinanszírozás nem függeszthető fel.

A visszavonandó kötelezettségvállalások összegeinek kiszámítása céljából figyelembe veendő előfinanszírozás az (EU) 2021/1060 rendelet 105. cikkének (1) bekezdése alapján magában foglal minden kifizetett egyszeri kivételes előfinanszírozást.

(5) Az (EU) 2021/1060 rendelet 112. cikkének (3) bekezdésétől eltérve az e cikk (1) bekezdésében említett célzott prioritások esetében a maximális társfinanszírozási arányát az alkalmazandó társfinanszírozási arányhoz képest 10 százalékponttal meg kell emelni, de nem haladhatja meg a 100 %-ot.

(6) Az (EU) 2021/1060 rendelet 49. cikkének (3) bekezdésétől eltérve az e cikk (1) bekezdésében említett célzott prioritás keretében támogatott műveletek esetében az érintett tagállam nem köteles nyilvánosan hozzáférhetővé tenni az említett műveletekhez kapcsolódó adatokat, amennyiben az ilyen közzététel az (EU) 2021/1060 rendelet 69. cikkének (5) bekezdése alapján a biztonságot vagy a közrendet érintő okokból nem megengedett. E célból a tagállamok az érintett művelet támogatásra való kiválasztása előtt tájékoztatják a Bizottságot. Ezen albekezdés nem érinti a Bizottság és az Európai Számvevőszék azon jogát, hogy hozzáférjen az ellenőrzésekkel és auditokkal kapcsolatos feladatainak ellátásához szükséges információkhoz, valamint az Európai Parlament azon kötelezettségét, hogy az EUSZ 14. cikke alapján politikai ellenőrzést gyakoroljon és az EUMSZ 319. cikke alapján nyomon kövesse az uniós költségvetés végrehajtását.

A kedvezményezettekre nem vonatkoznak az (EU) 2021/1060 rendelet 50. cikke (1) bekezdésének c), d) és e) pontjában meghatározott követelmények az e cikk (1) bekezdésében említett célzott prioritáshoz kapcsolódó műveletek esetében, amennyiben az (EU) 2021/1060 rendelet 69. cikkének (5) bekezdése alapján a biztonságot vagy a közrendet érintő okokból nem kötelező a támogatásra vonatkozó információk nyilvános megjelenítése vagy kommunikációs rendezvény vagy tevékenység szervezése.

A Bizottság évente legalább egyszer tájékoztatja az Európai Parlamentet a második bekezdésben foglalt eltérés tárgyát képező műveletek számáról és azok teljes költségéről, összesített módon, kellően figyelembe véve a titoktartási követelményeket.

12d. cikk

A dekarbonizációhoz kapcsolódó alkalmazkodás támogatása

(1) A versenyképesség, a fenntarthatóság és az innováció zöld átmenet során való megőrzése érdekében a tagállamok felhasználhatják az ESZA+-t arra, hogy célzott prioritások keretében célzott támogatást nyújtsanak a munkavállalók, a vállalkozások és a vállalkozók megváltozott körülményekhez való olyan alkalmazkodását szolgáló készségfejlesztést, továbbképzést és átképzést célzó képzésekhez, amely hozzájárul a termelési kapacitások dekarbonizációjához. A műveleteknek az (EU) 2021/1060 rendelet 73. cikk szerinti kiválasztásakor a tagállamok elsőbbséget biztosítanak a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak, az állami foglalkoztatási szolgálatoknak és a szociális gazdaságnak. Az említett célzott prioritások az e rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a)–g) pontjában foglalt egyedi célkitűzések bármelyikének támogatására irányulhatnak.

(2) A tagállamok támogathatják a különböző szervezetek, például oktatási intézmények közötti együttműködés előmozdítását az (1) bekezdésben említett területekkel kapcsolatos készségfejlesztés támogatása érdekében.

(3) E cikk (1) bekezdésének alkalmazásában az érintett tagállam az (EU) 2021/1060 rendelet 24. cikkének (1) bekezdésével összhangban indokolással ellátott, programmódosítás iránti kérelmet nyújt be. Amennyiben egy tagállam már rendelkezik olyan programokkal, amelyek tartalmaznak egy vagy több, az e cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételeket teljesítő prioritást, az adott tagállam kérelmet nyújt be a Bizottsághoz, hogy az az érintett prioritásokat e cikk (1) bekezdésének alkalmazásában tekintse célzott prioritásnak.

(4) A program számára az (EU) 2021/1060 rendelet 90. cikkének (1) és (2) bekezdésében előírt éves előfinanszírozáson felül a Bizottság a programmódosítást jóváhagyó határozat alapján az e cikk (1) bekezdésében említett célzott prioritások allokációjának 20 %-át kivételes egyszeri előfinanszírozásként fizeti ki, feltéve, hogy a programmódosítás iránti kérelmet 2025. december 31-ig benyújtják a Bizottságnak.

Az egyszeri említett kivételes előfinanszírozást a programmódosítást jóváhagyó bizottsági határozatnak az (EU) 2021/1060 rendelet 24. cikkének (4) bekezdése szerinti elfogadásától számított 60 napon belül kell kifizetni.

(5) Az egyszeri kivételes előfinanszírozásként kifizetett összeget az (EU) 2021/1060 rendelet 90. cikkének (5) bekezdése alapján legkésőbb az utolsó számviteli évvel ki kell vezetni a Bizottság számláiról.

Az egyszeri említett kivételes előfinanszírozáson keletkező kamatot az (EU) 2021/1060 rendelet 90. cikkének (6) bekezdése alapján az ESZA+-hoz hasonlóan kell felhasználni az érintett programra, és annak az utolsó számviteli év elszámolásában kell szerepelnie.

Az (EU) 2021/1060 rendelet 97. cikkének (1) bekezdése alapján az egyszeri említett kivételes előfinanszírozás nem függeszthető fel.

A visszavonandó kötelezettségvállalások összegeinek kiszámítása céljából figyelembe veendő előfinanszírozás az (EU) 2021/1060 rendelet 105. cikkének (1) bekezdése alapján magában foglal minden egyszeri kifizetett kivételes előfinanszírozást.

(6) Az (EU) 2021/1060 rendelet 112. cikkétől eltérve az e cikk (1) bekezdésében említett célzott prioritások esetében a maximális társfinanszírozási arány az alkalmazandó társfinanszírozási arányhoz képest 10 %-kal magasabb, de nem haladhatja meg a 100 %-ot.”

2. cikk

A programmódosításokra és átcsoportosításokra vonatkozó korlátozások

Az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelettel összefüggésben elfogadott intézkedések által felfüggesztett kötelezettségvállalásoknak megfelelő összegek, valamint az (EU) 2021/1060 rendelet 15. cikke szerinti horizontális feljogosító feltételek alkalmazása alapján a Bizottság által negatívan értékelt egyedi célkitűzéseknek megfelelő rugalmassági összeget meghaladó összegek nem képezhetik az e rendelet szerinti programmódosítás vagy átcsoportosítás tárgyát.

3. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2025. szeptember 18-án.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*
R. METSOLA	L. AAGAARD

A Bizottság e rendelettel kapcsolatban nyilatkozatot tett, amely megtalálható a HL C, C/2025/5167, 2025.9.19. számában, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5167/oj.